

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: M., a. s.**, zastoupen JUDr. Ing. Václavem Jermanem, advokátem, se sídlem Na Příkopě 8, 110 00 Praha 1, proti **žalovanému: Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, 110 00 Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2003, č. j. 28 Ca 353/2002 - 62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností usnesení Městského soudu v Praze č. j. 28 Ca 353/2002 - 62 ze dne 27. 6. 2003, kterým byla odmítnuta jeho žaloba doručená soudu dne 20. 5. 2002, kterou se stěžovatel domáhal soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného č. j. FŘ 8213/13/01 ze dne 12. 3. 2002, jímž byl změněn dodatečný platební výměr Finančního úřadu pro Prahu 4 na daň z přidané hodnoty č. j. 221987/01/004515/5066 ze dne 8. 8. 2001.

Městský soud v Praze žalobu odmítl z toho důvodu, že stěžovatelova žaloba neobsahovala žalobní důvody, které musely být stěžovatelem uplatněny jen ve lhůtě pro podání žaloby, a v tomto směru byla žaloba doplněna až po marném uplynutí zákonem stanovené lhůty. Žaloba blanketní tak nebyla způsobilá věcného projednání.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že žaloba byla podána podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2002 (podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“), přitom v § 250b o. s. ř. bylo jednoznačně stanoveno, že žaloba musí být podána. Lhůta dvou měsíců se tedy výlučně vztahovala k podání žaloby, tj. k předání k poštovní přepravě. Žaloba byla přitom podána dne 15. 5. 2002, tedy pět dní před uplynutím lhůty k jejímu podání. Stěžovatel dopisem dne 5. 9. 2002 oznámil soudu doplnění žaloby s připojením příloh do 13. 9. 2002 a tento termín nebyl dodržen. Přesto však nedodržení tohoto termínu, stěžovatelem stanoveného, není stiženo sankcí, navíc bylo způsobeno objektivními skutečnostmi. Městský soud v Praze výzvou ze dne 16. 10. 2002 doručenou dne 18. 10. 2002 stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů zaslal svoje podání tak, jak avizoval dne 5. 9. 2002, což se dne 30. 10. 2002 také stalo. Žaloba ve znění jejího doplnění společně s následným vyjádřením stěžovatele ze dne 2. 5. 2003 je dostatečně obsažná, má všechny náležitosti a je tedy způsobilá projednání. Podle stěžovatele je „postup soudu ... v přímém rozporu s odůvodněním stěžovatelovy žaloby“ a stěžovatel navrhuje napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný své vyjádření ke kasační stížnosti nepodal.

Z obsahu soudního spisu zjistil Nejvyšší správní soud zejména následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: dne 15. 3. 2002 bylo stěžovateli doručeno rozhodnutí žalovaného, které stěžovatel napadl žalobou adresovanou Městskému soudu v Praze dne 15. 5. 2002; tento den ji předal k poštovní přepravě. Daňové poradkyni stěžovatele bylo rozhodnutí doručeno dne 19. 3. 2003. V žalobě mimo jiné stěžovatel uvedl, že se žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného (článek II. žaloby) a že vzhledem k tomu, že mu povinnost úhrady daně z přidané hodnoty byla stanovena protiprávně, je žaloba podávána ve lhůtě s tím, že stěžovatel žalobu doplní a soudu ji zašle včetně příloh a návrhů důkazů (článek IV. žaloby). V článku V. žaloby pak stěžovatel navrhl zrušení rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení. Dne 9. 9. 2002 bylo Městskému soudu doručeno podání, jímž stěžovatel předložil kopii napadeného rozhodnutí žalovaného a plnou moc pro svoji právní zástupkyni, a v němž avizoval doplnění žaloby do 13. 9. 2002. Žalobu v této lhůtě nedoplnil. Dne 18. 10. 2002 byl stěžovatel vyzván k doplnění žaloby, učinil tak dne 30. 10. 2002. Dne 27. 6. 2003 Městský soud v Praze rozhodl usnesením o odmítnutí žaloby, toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 18. 7. 2003 a ten jej napadl kasační stížností předanou k poštovní přepravě dne 31. 7. 2003.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel namítá nezákonnost napadeného usnesení (kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s.), byť jej v kasační stížnosti výslovně neuvádí. Kasační stížnost je tak přípustná.

Nejvyšší správní soud tedy napadené usnesení Městského soudu v Praze přezkoumal v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V dané právní věci se jednalo o situaci, kdy žaloba byla podána před 1. 1. 2003, a tedy podle § 130 odst. 1 s. ř. s. se řízení o ní dokončovalo podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., tedy podle § 65 a násl. s. ř. s. Bylo-li zapotřebí postupovat podle § 65 a násl. s. ř. s., pak bylo nezbytné v tomto řízení aplikovat i ustanovení o náležitostech takového podání

a o lhůtě, v níž lze vymezit žalobní body, jež mají determinovat rozsah soudního přezkumu, včetně důsledků jejího uplynutí. Náležitosti žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s. byly ovšem obdobně vyžadovány i ustanovením § 249 odst. 2 o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2002, neboť žaloba musela mimo jiné také obsahovat vyjádření, v jakém rozsahu se rozhodnutí správního orgánu napadá, a uvedení důvodů, v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu; stejně tak byla stanovena dvouměsíční lhůta, v níž bylo možno rozsah přezkumu realizovaný soudem ze strany žalobce definitivně vymezit (§250b odst. 1 o. s. ř.). Městský soud v Praze žalobu stěžovatele odmítl s poukazem na neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, který spatřoval ve skutečnosti, že podání stěžovatele nebylo projednatelným návrhem, neboť v něm nebyl obsažen žádný žalobní bod (důvod nezákonnosti). Vychází-li Nejvyšší správní soud z ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (jež se obdobně použije podle § 130 odst. 1 s. ř. s. i na řízení dokončovaná způsobem stanoveným tímto ustanovením), podle něhož soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat, pak dospívá k závěru, že postup Městského soudu v Praze by bylo zapotřebí aprobovat tehdy, pokud by skutečně stěžovatelovo podání bylo stiženo neodstranitelnou vadou, která by spočívala v tom, že v jeho podání, resp. ve všech jeho podáních učiněných za běhu lhůty pro podání žaloby samotné, absentoval jakýkoli řádný žalobní bod (důvod nezákonnosti). Jak již totiž Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, neexistuje zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu současného § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno. Tyto zásady je nutno interpretovat tak, že soud projednává žalobu toliko v mezích, které vůči rozhodnutí správního orgánu vytkl účastník tohoto řízení. Ten musí ve lhůtě stanovené pro podání žaloby uvést veškeré své právní výhrady, které proti napadanému rozhodnutí správního orgánu uplatňuje, musí tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje zákonu, a své tvrzení odůvodnit. Činnost soudu je pak omezena takto ohraničeným rámcem, aniž by z vlastní iniciativy mohl projev učiněný proti rozhodnutí správního orgánu žalobcem doplňovat či dokonce nahrazovat, nejde-li ovšem o vady rozhodnutí způsobující jeho nicotnost, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti. Takové vady přitom soud v projednávané právní věci neshledal. Pokud tedy nebylo ve lhůtě pro podání žaloby stěžovatelovo podání, jímž se domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného, doplněno o důvody, pro které tak stěžovatel učinil, byl by postup Městského soudu správný, pokud by v původním stěžovatelově podání ze dne 15. 5. 2002 žádný žalobní bod obsažen nebyl.

V dané věci je tak třeba vyřešit klíčovou otázku, zda byl ve stěžovatelově žalobě podané dne 15. 5. 2002 obsažen alespoň jeden žalobní bod či nikoli. Lze-li však ze stěžovatelova podání dovodit toliko skutečnost, že se stěžovatel žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného a že vzhledem k tomu, že mu povinnost úhrady daně z přidané hodnoty byla stanovena protiprávně, je žaloba podávána ve lhůtě s tím, že stěžovatel žalobu doplní a soudu jí zašle včetně příloh a návrhů důkazů, pak ani při nejvyšší míře příznivosti posouzení obsahu žaloby z něj nelze jakýkoli žalobní bod dovozovat. Sám stěžovatel to ostatně v kasační stížnosti ani netvrdí, žalobní bod dovozuje až kombinací žaloby ze dne 15. 5. 2002 a následného podání učiněného vůči Městskému soudu v Praze dne 30. 10. 2002.

V projednávané věci se tedy stěžovatel podáním ze dne 15. 5. 2002 omezil toliko na ohlášení žaloby a v zákonem stanové lhůtě pro její podání nevymezil rozsah, v jakém je rozhodnutí žalovaného napadáno, a důvody, pro které tak činí, a tato absence základních náležitostí žaloby se stala uplynutím lhůty pro podání žaloby vadou neodstranitelnou. Nebylo

přitom třeba, aby Městský soud v Praze jakékoli výzvy k doplnění žaloby, a to dokonce po uplynutí lhůty k jejímu podání, vůči stěžovateli činil, přitom učinil-li nadbytečně takovou výzvu, pak tato skutečnost na uplynutí zákonem stanovené lhůty nemohla mít jakýkoli vliv. Absence žalobního bodu v podání ze dne 15. 5. 2002 a jeho nedoplnění ve lhůtě k podání žaloby tedy znamená, že Městský soud v Praze postupoval správně, když stěžovatelovu žalobu odmítl, neboť se jí meritorně zabývat nemohl.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Pro úplnost Nejvyšší právní soud poznamenává, že shora uvedený právní názor je jím judikován již konstantně - tu lze poukázat například na rozsudek č. j. 2 Azs 9/2003 - 40 ze dne 23. 10. 2003 publikovaný pod č. 113/2004 Sb. NSS. Ústavní konformita takového právního názoru byla ostatně vyslovena i Ústavním soudem, jak vyplývá z jeho rozhodnutí ve věci sp. zn. III. ÚS 251/04.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu